

Nuuk, 7. januar 2026

Orientering nr. 1/2026

Formanden for Naalakkersuisuts nytårstale

I sin første nytårstale som formand for Naalakkersuisut omtalte Jens-Frederik Nielsen blandt andet den støtte, som Grønland har oplevet i løbet af året i lyset af den amerikanske interesse, herunder fra EU, samt udviklingen i relationen i rigsfællesskabet. *"Vores forhold til Danmark er en del af vores fælles fremtid. Det er et langt fællesskab, fyldt med både gode og svære kapitler"*, sagde Jens-Frederik Nielsen og fremhævede undskyldningen og godtgørelsesordningen i spiralsagen samt rammeaftalen med Danmark om et selvstående Grønland. Jens-Frederik Nielsen gav desuden udtryk for, at selvstændighed kræver et solidt grundlag og opbygning af et fundament, og at det er muligt at nå dertil, men at det kræver, at alle tager ansvar og arbejder for at skabe et bæredygtigt grundlag. Han tilføjede, at den nyligt nedsatte § 21-kommission nu arbejder på at levere et ærligt og realistisk grundlag at træffe beslutningen på. I øvrigt omtalte Jens-Frederik Nielsen nogle af de områder, som Naalakkersuisut har fokus på i de umiddelbare bestræbelser på at skabe balance i landets økonomi: Turisme og fiskeri samt tiltag, der skal sikre bedre rammer for lokale, private erhvervsdrivende. Han opfordrede desuden til åbenhed om udfordringerne på socialområdet, og påpegede alles ansvar for at bidrage til en sund debatkultur på de sociale medier. Talen kan læses i sin helhed i bilaget til denne orientering.

Reaktioner på de seneste amerikanske udmeldinger om Grønland

Den 22. december 2025 reagerede flere politikere i Grønland på nyheden om, at den amerikanske præsident Trump havde udpeget guvernør i staten Louisiana, Jeff Landry, som særlig udsending til Grønland. Formanden for Naalakkersuisut, Jens-Frederik Nielsen, samt naalakkersuisoq for udenrigsanliggender og forskning, Vivian Motzfeldt, udsendte begge pressemeddelelser, hvori de tog afstand fra udpegningen. *"Grønland er grønlændernes og man skal respektere territorial integritet"*, lød det bl.a. fra Jens-Frederik Nielsen, som senere på dagen i en fælles udtalelse med statsministeren udbad sig respekt fra USA.

Vivian Motzfeldt kaldte handlingen for et tillidsbrud med henvisning til, at udpegningen af den særlige udsending ikke blev nævnt under ambassadør Howerys besøg i Grønland i starten af december. Efter nytår har yderligere udtalelser om Grønland, herunder et opslag på det sociale medie X af Katie Miller, der er hustru til den amerikanske vicestabschef i det Hvide Hus, og præsident Trumps fortsatte udtalelser om Grønlands vigtighed for USA, givet anledning til flere reaktioner og afstandtagen fra både udsagn og kommunikationsformer.

Formanden for Naalakkersuisut understregede den 4. januar 2026 og igen på et pressemøde og under en tv-debat på KNR den 5. januar 2026, at udmeldingerne er uacceptable, og at kommunikationen med USA fremover skal ske via de rette kanaler og med respekt for folkeretten. I et Facebook-opslag den 6. januar

2026 udtrykte Jens-Frederik Nielsen taknemmelighed over en fælles støtteerklæring fra regeringscheferne fra Frankrig, Tyskland, Italien, Polen, Spanien, Storbritannien og Danmark og gentog i den forbindelse opfordringen til at benytte de korrekte kanaler.

Grønland vil overtage kriminalretten

Efter den endelige vedtagelse af en lovændring, der forøger den maksimale foranstaltningstid fra 10 til 16 år, udtalte Naalakkersuisoq for erhverv, råstoffer, energi, justitsområdet og ligestilling, Naaja H. Nathanielsen, at Naalakkersuisut arbejder på at overtage kriminalretten, således at Inatsisartut selv kan behandle ændringer af kriminalloven. Det skriver Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling den 18. december 2025 i en pressemeddelelse, hvor Naaja H. Nathanielsen tilkendegav, at det er vigtigt, at kriminalloven følger med udviklingen med henvisning til, at der er gået syv år, siden ønsket om en forhøjelse af den maksimale foranstaltningsramme første gang blev forelagt den danske regering.

Naalakkersuisoq for finanser og skatter: Endnu ikke enighed om udmøntning af dansk støtte til sundhedsvæsenet

Naalakkersuisoq for finanser og skatter, Muté B. Egede, udtalte den 19. december 2025 til Sermitsiaq, at en del af aftalen om betaling for behandling af grønlandske patienter i Danmark endnu ikke er på plads. ”[...] vi er stødt på et fortolkningsproblem mellem Grønland og Danmark, og derfor har vi endnu ikke en aftale på plads om denne del af rammeaftalen”, sagde Muté B. Egede. Det oplyses, at uenigheden vedrører de midler, i alt 140 mio. kr., der allerede blev indgået aftale om i den forrige valgperiode, og som man fra dansk side mener skal trækkes fra den nye pulje. Det er man fra grønlandsk side uenig i: ”[...] det er ifølge vores mening to forskellige aftaler som ikke bør puttes i én pulje”, udtaler Muté B. Egede, der samtidig fastslår, at det er muligt at holde de planlagte tidsfrister for aftalen, selvom der endnu ikke er indgået aftale om den konkrete udmøntning.

Kort nyt

- ”Vores fælles kamp er afsluttet”, udtalte talsperson for de berørte kvinder i **spiralsagen**, Naja Lyberth, den 18. december 2025 til Sermitsiaq. Udtalelsen kommer efter statsministerens undskyldning og nyheden om, at de berørte kvinder kan søge godtgørelse fra den danske stat, og Naja Lyberth tilføjer, at kvinderne har fået det, de kæmpede for, og at helingsprocessen nu kan begynde.
- Sermitsiaq oplyser den 17. december 2025, at **underskuddet i landskassen** for 2025 forventes at blive på 386 mio. kr. hvilket er 265 mio. kr. mere end det forventede underskud ved sidste budgetopfølgning. Den ændrede vurdering skyldes bl.a. færre indtægter fra landsskat og indførselsafgifter, mindre indtægter fra EU-partnerskabsaftalen samt merudgifter til offentlig pension.
- Greenland Airports og det statsejede selskab Naviair har indgået aftale om **flyveledelse i den internationale lufthavn i Nuuk**. Etableringen af flyveledelse i lufthavnen vil skabe mulighed for at øge kapaciteten markant og fjerne de restriktioner, som Trafikstyrelsen pålagde lufthavnen i september 2025.

